

Oponentský posudek
na diplomovou práci Terezy Wipplerové
Poškozený v trestním řízení a jeho ochrana

Významným subjektem trestního řízení a významnou stranou trestního řízení je poškozený. Součástí trestního řízení je také rozhodování o nárocích poškozeného – adhezní řízení. Poškozený je osobou, která je trestným činem nejvíce dotčena. Ochrana osoby poškozené trestným činem a široká možnost poškozeného uplatnit v trestním řízení nárok na náhradu škody, nemajetkové újmy v penězích nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení – to jsou atributy moderního trestního procesu.

V posledních letech se ku prospěchu věci (v české legislativě) prosazuje legislativní tendence posilující postavení poškozeného v trestním řízení. Tím se také rozšiřuje možnost rozhodnout o jeho nárocích v adhezním řízení.

Po úvodu, v němž avizuje, že její ambicí není poskytnout ucelený výklad o všech právech poškozeného, ale orientuje se zejména na některé problematické otázky, vymezuje pojem poškozeného a odlišuje ho od oběti trestného činu. V další kapitole poté zaměřuje pozornost na práva poškozeného v trestním řízení, člení je systematicky do několika kategorií a zabývá se některými z nich a jejich problematickými aspekty. V této části práce autorka seznamuje čtenáře s výsledky svého zkoumání. Při studiu trestních spisů zjišťovala, zda jsou v praxi poškození dostatečně srozumitelně poučováni orgány činnými v trestním řízení o svých právech. Dále zkoumala, u kterých soudů se v současné době nacházejí speciální oddělené čekárny pro poškozené, svědky a jejich doprovod. Podrobněji se zabývala právem poškozeného udělit souhlas k trestnímu stíhání, právem podat návrh na zajištění nároku poškozeného, jeho právem podávat opravné prostředky, právy vyplývajícími ze zákona č. 59/2017 Sb., který nabyl účinnosti dne 1. 1. 2018, a rovněž právy, které má nezletilý poškozený, a právy, která vyplývají poškozenému ze zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže. V následující kapitole se zejména zaměřuje na změny, které přinesl zákon č. 89/2012, občanský zákoník, v oblasti odčinění nemajetkové újmy a určování její výše, provádí rozbor judikatury k otázce rozhodování o nároku na náhradu nemajetkové újmy při újmě na zdraví – poskytnutí bolestného, zadostiučinění za ztížení společenského uplatnění a za další nemajetkovou újmu a dále zadostiučinění za duševní útrapy způsobené osobám blízkým v souvislosti s úmrtím či

zvláště závažným ublížením na zdraví osobám blízkým. Poslední kapitolu věnuje návrhům *de lege ferenda*, zejména otázce nemožnosti podání odporu poškozeným proti trestnímu příkazu.

Práce čítající celkem 67 stran čistého textu je psána čtivou formou, kdy na sebe jednotlivé části logicky navazují, nicméně je nutné upozornit na skutečnost, že se na některých místech práce objevují drobné gramatické či stylistické chyby (např. str. 8 „§ 2955 NOZ ukládá soudu, aby v případě, že nelze výši škody určit přesně, **stanovit** ji dle spravedlivé úvahy...“, str. 22 „... u osob v poměru obdobném poměru rodinnému, které by újmu pocítovali jako újmu vlastní...“, str. 25 „**Příkladem**, ve kterém k tomuto omezení v praxi dochází, **je například** situace...“, str. 27 „Tohoto práva může soudce využít na návrh...“, str. 30 „... je právo uplatnit proti obviněnému nárok na náhradu **újmy**, nemajetkové újmy a také nárok na ...“ (má být škody), str. 34 „...státní zástupce zajištění zruší, pokud pomine důvod jeho nařízení, dále v případě pravomocného zastavení (chybí trestního stíhání) ...“, „Pokud tedy soud nevysloví zabránění nebo propadnutí (chybí věci) za účelem...“, str. 51 „V usnesení NS sp. zn. 6 Tdo 1029/2016 ze dne 25. 8. 2016 vyplývá, že...“, str. 55 „Zařadil sem například šanci na vyléčení poškozeného, eliminaci způsobené újmy, závažnost újmy na zdraví a **míra** zavinění osoby.“ Autorka rovněž na některých místech za jednotlivými ustanoveními neuvádí název konkrétního právního předpisu (str. 16 - § 43 odst. 1, str. 32 - § 43 odst. 3, str. 38 § 2 odst. 3 písm. a), c) zákona, § 8 odst. 3 zákona, str. 39 § 10 odst. 3, § 11 odst. 2, str. 56 § 2959). Z výše uvedeného lze tedy nabýt dojem, že diplomantka nevěnovala dostatečnou pozornost závěrečné kontrole práce. Je rovněž nutné uvést, že diplomantka někdy užívá nepříliš vhodné výrazy do akademické práce (např. str. 21 „*Něco málo nyní uvedu i k ...*“).

Práci doporučuji k ústní obhajobě a hodnotím ji známkou: velmi dobře

Otázka: Rozhodování o nemajetkové újmě v adhezním řízení

V Praze 3. 1. 2018

JUDr. Marie Vanduchová, CSc.,
oponent